

**CÁCH THỨC XỬ LÝ VI PHẠM
VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ
TRÊN INTERNET**

TÌNH TRẠNG VI PHẠM VỀ Đ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRÊN INTERNET

Trong những năm gần đây, tình trạng quảng cáo, buôn bán động vật hoang dã (ĐVHD) trái phép trên Internet ngày càng diễn biến phức tạp. Chỉ trong vòng 5 năm (2017-2021), ENV đã ghi nhận hơn 6.300 vụ có dấu hiệu vi phạm về ĐVHD trên Internet, chiếm hơn 54% tổng số vi phạm trong giai đoạn này. Chỉ tính riêng đầu năm 2022 (tính tới ngày 12/7/2022), ENV đã ghi nhận 1.862 vụ vi phạm về ĐVHD, trong đó có đến 53% trong số đó được phát hiện trên không gian mạng (985 vụ).

Lợi dụng sự tiện lợi của Internet, nhiều đối tượng đã và đang ngang nhiên quảng cáo buôn bán các loài ĐVHD trên các trang mạng xã hội như [Facebook](#), [TikTok](#) và [YouTube](#) để thu lợi bất chính. Trên thực tế, hầu hết các đối tượng quảng cáo, buôn bán các loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm trên không gian mạng đều ý thức được đó là hành vi vi phạm pháp luật. Tuy nhiên, lợi nhuận cao và rủi ro thấp đã khiến tình trạng vi phạm ngày càng bùng nổ trên Internet như hiện nay.

Ngày 23/7/2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 29/CT-TTg về một số giải pháp cấp bách quản lý ĐVHD trong đó yêu cầu Bộ Công an và Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo các cơ quan ban ngành quyết liệt thực hiện các biện pháp nhằm đấu tranh với tội phạm về ĐVHD trên không gian mạng.

Theo ENV, việc kịp thời phát hiện và áp dụng những chế tài nghiêm khắc với các đối tượng buôn bán ĐVHD trực tuyến sẽ góp phần đẩy lùi loại vi phạm này cũng như ngăn chặn những đối tượng khác tiếp tục vi phạm pháp luật. Việc giảm thiểu vi phạm về ĐVHD trên Internet cũng góp phần rất lớn vào nỗ lực bảo vệ các loài ĐVHD đang đối diện với nguy cơ tuyệt chủng ở Việt Nam và trên toàn cầu.

NGUYÊN TẮC XỬ LÝ VI PHẠM VỀ ĐVHD TRÊN INTERNET

- 1 Phát hiện và bắt giữ đối tượng có hành vi vi phạm và truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc xử phạt vi phạm hành chính tùy theo tính chất của hành vi vi phạm cũng như quá trình vi phạm của đối tượng.
- 2 Trường hợp không phát hiện và thu giữ tang vật, vật chứng là cá thể, bộ phận, sản phẩm ĐVHD, cơ quan chức năng nên cân nhắc việc xử phạt vi phạm hành chính cho hành vi quảng cáo trái phép phù hợp với tính chất vi phạm của mỗi đối tượng.
- 3 Biện pháp cảnh cáo chỉ nên áp dụng với những đối tượng mà cơ quan chức năng có cơ sở cho rằng biện pháp này là đủ để khiến đối tượng chấm dứt triệt để hành vi quảng cáo bán ĐVHD trên Internet.

CÁCH THỨC XỬ LÝ VI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRÊN INTERNET

Khi phát hiện hành vi quảng cáo ĐVHD trái phép trên không gian mạng, lực lượng công an cần sử dụng các biện pháp nghiệp vụ để xác định cụ thể đối tượng buôn bán trực tuyến. Khi đã xác định được đối tượng, cơ quan chức năng nên:

Điều tra, xác minh hành vi vi phạm thực tế của các đối tượng. Trong trường hợp phát hiện đối tượng có hành vi nuôi nhốt, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán ĐVHD, sản phẩm của ĐVHD trái phép, các cơ quan nên tiến hành bắt giữ, xem xét truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc xử phạt vi phạm hành chính đối tượng tùy theo mức độ vi phạm trên thực tế.

Trong trường hợp không phát hiện hành vi nuôi nhốt, tàng trữ, vận chuyển, buôn bán ĐVHD, sản phẩm ĐVHD trái phép của các đối tượng, các cơ quan chức năng nên tham mưu, đề xuất những người có thẩm quyền tiến hành xử phạt vi phạm hành chính cho hành vi quảng cáo trái phép của đối tượng theo Khoản 2 Điều 33 Nghị định 38/2021/NĐ-CP, (trong trường hợp đối tượng quảng cáo ĐVHD được liệt kê trong Phụ lục III Luật Đầu tư) hoặc trực tiếp xử phạt đối tượng theo Điều 16 Nghị định 35/2019/NĐ-CP (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 07/2022/NĐ-CP) (trong trường hợp đối tượng quảng cáo ĐVHD KHÔNG được liệt kê trong Phụ lục III Luật Đầu tư). Đồng thời, cơ quan chức năng cần cảnh cáo, yêu cầu đối tượng gỡ bỏ toàn bộ quảng cáo vi phạm cũng như thường xuyên theo dõi, giám sát tránh trường hợp tái phạm và kịp thời xử lý nếu đối tượng có hành vi vi phạm khác.

Lưu ý: Xác minh đối tượng vi phạm là chìa khóa trong xử lý tội phạm về ĐVHD trực tuyến. ENV rất sẵn lòng hỗ trợ và chia sẻ các biện pháp xác minh thông tin của đối tượng vi phạm với các cơ quan chức năng.

Bộ Công an chỉ đạo các lực lượng chức năng tăng cường công tác phòng ngừa, đấu tranh, ngăn chặn, phát hiện và kịp thời xử lý nghiêm các hành vi vi phạm liên quan đến động vật hoang dã; đặc biệt là tập trung triệt phá các đường dây tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia trong việc mua bán, tàng trữ, vận chuyển, xuất khẩu, nhập khẩu, tạm nhập, tái xuất, quá cảnh trái phép mẫu vật các loài động vật hoang dã; phối hợp với các đơn vị liên quan kiểm tra, xử lý các hành vi quảng cáo, mua bán trái phép mẫu vật động vật hoang dã trên các trang thông tin điện tử.

– Chỉ thị số 29/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ

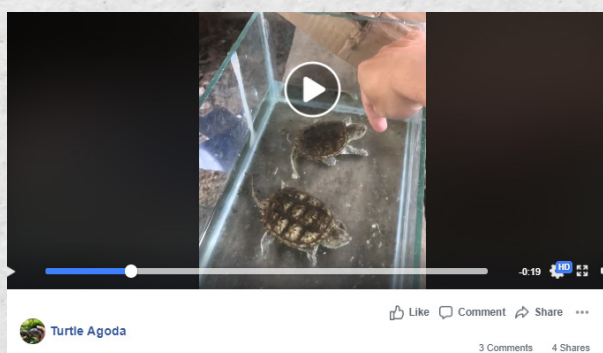
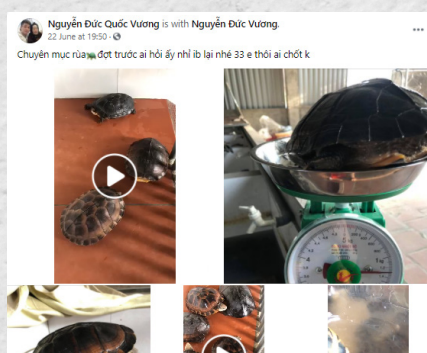

QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ TỘI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRÊN INTERNET

HÀNH VI QUẢNG CÁO TRÁI PHÉP

	Đối với ĐVHD thuộc Phụ lục III Luật Đầu tư (Động vật rừng và thủy sản nguy cấp, quý, hiếm ở Việt Nam)	Đối với ĐVHD KHÔNG thuộc Phụ lục III Luật Đầu tư (Các loài ĐVHD khác)
Căn cứ pháp lý	Điểm a khoản 2 Điều 33 Nghị định 38/2021/NĐ-CP	Điểm đ khoản 4 Điều 16 Nghị định 35/2019/NĐ-CP (sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 07/2022/NĐ-CP)
Hình phạt	Phạt tiền từ 70 đến 100 triệu đồng	Phạt tiền từ 1-1,5 triệu đồng
	Yêu cầu gỡ bỏ quảng cáo	Yêu cầu gỡ bỏ quảng cáo
Lưu ý	Trong trường hợp này, cơ quan công an phải đề xuất UBND tỉnh ra quyết định xử phạt với các đối tượng.	Trong trường hợp này, cơ quan công an có thể tự ra quyết định xử phạt hoặc yêu cầu Chi cục Kiểm lâm, Ủy ban nhân dân có thẩm quyền ra quyết định xử phạt.

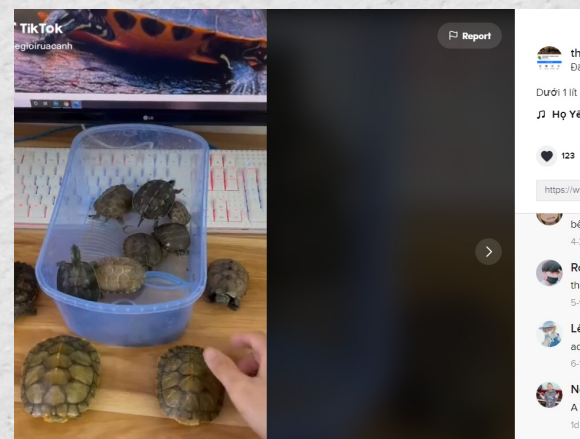
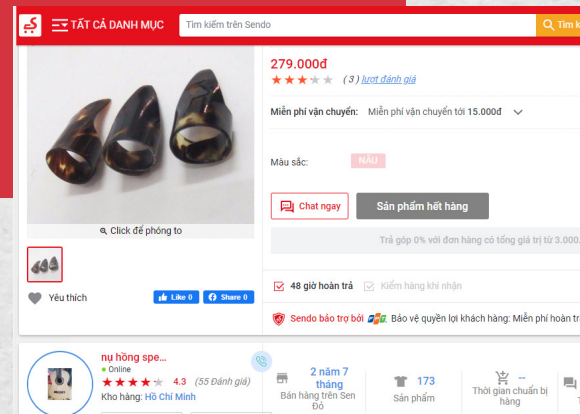

HÀNH VI NUÔI NHỐT, TÀNG TRỮ, VẬN CHUYỂN, BUÔN BÁN TRÁI PHÉP ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Trong trường hợp tiến hành xác minh các dấu hiệu vi phạm trên Internet và phát hiện đối tượng có hành vi nuôi nhốt, tàng trữ, vận chuyển trái phép cá thể, bộ phận và sản phẩm ĐVHD, tùy thuộc vào loài, số lượng, giá trị, mức độ nghiêm trọng của từng vụ việc, các cơ quan chức năng áp dụng các Điều 190, 191, 234, 244 được quy định tại Bộ luật Hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017) để truy cứu trách nhiệm hình sự đối tượng hoặc áp dụng các Điều 21, 23 Nghị định 35/2019/NĐ-CP (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 07/2022/NĐ-CP) hoặc Điều 41 Nghị định 42/2019/NĐ-CP để xử phạt vi phạm hành chính đối tượng.

Trong trường hợp xử phạt vi phạm hành chính, cơ quan chức năng có thể tự ra quyết định hoặc đề xuất Ủy ban nhân dân ra quyết định xử phạt theo thẩm quyền.

Lưu ý: Vui lòng liên hệ Phòng Chính sách và Pháp luật của ENV theo số **0865.242.882** để được giải đáp các vướng mắc về pháp luật liên quan đến xử lý tội phạm về ĐVHD trực tuyến.

MỘT SỐ VÍ DỤ VỀ CÔNG TÁC XỬ LÝ VI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Dưới đây là một số vụ việc mà các cơ quan chức năng đã xử lý thành công các vi phạm liên quan đến ĐVHD được phát hiện trực tuyến bằng cách xử phạt vi phạm hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự đối tượng vi phạm.

MỘT SỐ TRƯỜNG HỢP BẮT GIỮ VÀ TRUY CỨU TRÁCH NHIỆM HÌNH SỰ ĐỐI TƯỢNG VI PHẠM

Ngày 7/12/2021, Công an huyện Kon Plông đã tiến hành kiểm tra, tịch thu ba cá thể sóc đen không lồ đã chết (*Ratufa bicolor*), một cá thể cầy vòi hương đã chết (*Paguma larvata*), hai móng gấu chó (*Helarctos Malayanus*) và hai móng gấu ngựa (*Ursus thibetanus*) từ một đối tượng chuyên buôn bán cá thể, sản phẩm ĐVHD trên Internet sau khi nhận được tin báo từ ENV. Trước đó, vào ngày 21/9/2021, ENV đã tiếp nhận phản ánh từ người dân về việc đối tượng này có hành vi quảng cáo vầy tê tê, móng gấu, nanh gấu, móng hổ, nanh hổ và ngà voi trên mạng xã hội.

Ngày 22/7/2022, đối tượng bị Tòa án huyện Kon Plông tuyên phạt 13 tháng tù. Tang vật thu giữ trong vụ án đã bị tiêu hủy

Hồ sơ vụ việc số 21231/ENV

Ngày 2/6/2021, sau khi tiếp nhận thông tin từ ENV về một đối tượng có hành vi quảng cáo bán ĐVHD trên không gian mạng, Công an quận Nam Từ Liêm (Hà Nội) đã tiến hành điều tra, bắt quả tang và tịch thu 3 móng gấu ngựa (*Ursus thibetanus*), một số miếng da hổ giả và 13 lọ mật gấu giả từ một đối tượng. Từ thông tin do đối tượng này cung cấp, ngày 5/7/2021, Công an quận Nam Từ Liêm đã bắt giữ một đối tượng khác cũng chuyên buôn bán ĐVHD trên Internet ở tỉnh Kon Tum và thu giữ 90 móng gấu tại nhà đối tượng này. Cơ quan công an cũng xác định đối tượng này là người cung cấp các sản phẩm ĐVHD cho đối tượng bị bắt giữ ban đầu. Qua xác minh, đối tượng ở Kon Tum có đến hơn 40 tài khoản mạng xã hội dùng riêng cho việc quảng cáo bán ĐVHD trái phép.

Ngày 16/12/2021, Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm đã tuyên phạt đối tượng người Kon Tum 13 tháng tù và phạt tiền 1.000.000 đồng. Đối tượng còn lại bị kết án tù 9 tháng. Tất cả tang vật thu giữ trong vụ án đều đã bị tiêu hủy

Hồ sơ vụ việc số 8843,12692/ENV

Ngày 18/8/2020, sau khi nhận được tin báo từ người dân qua Đường dây nóng bảo vệ ĐVHD của ENV, Công an Quận 9 (thành phố Hồ Chí Minh) – nay là Công an thành phố Thủ Đức đã phát hiện và tịch thu 64 cá thể rùa sống, trong đó bao gồm 4 cá thể rùa bức xạ (*Astrochelys radiata*), 6 cá thể rùa sao Miến Điện (*Geochelone platynota*), 12 cá thể rùa sao Ấn Độ (*Geochelone elegans*), 39 cá thể rùa sulcata (*Centrochelys sulcata*) và 3 cá thể rùa da báo (*Stigmochelys pardalis*) tại nhà của một đối tượng chuyên quảng cáo bán rùa quý hiếm trên mạng xã hội Facebook. Đối tượng này cũng đã bị bắt giữ và các cá thể rùa sau đó được chuyển giao đến Thảo cầm viên Sài Gòn.

Ngày 27/4/2021, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã ra quyết định xử phạt hành chính đối tượng 65 triệu đồng về hành vi nuôi nhốt trái phép các loài thuộc nhóm IIB Nghị định 06/2019/NĐ-CP (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ). Ngày 16/11/2021, đối tượng tiếp tục bị Tòa án nhân dân thành phố Thủ Đức kết án 6 năm 6 tháng tù giam cho hành vi nuôi nhốt ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm thuộc Phụ lục I CITES.

Hồ sơ vụ việc số 17046/ENV

MỘT SỐ TRƯỜNG HỢP XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH

Ngày 12/8/2022, sau khi tiếp nhận thông tin từ ENV về một đối tượng buôn bán ĐVHD trực tuyến, Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Giang đã ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối tượng này với mức phạt 70.000.000 đồng cho hành vi quảng cáo trái phép sản phẩm từ ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm. Trước đó, đối tượng đã có hành vi quảng cáo lọ mật gấu, túi mật gấu, cao hổ và một số sản phẩm ĐVHD khác.

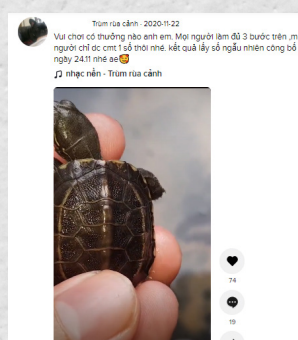
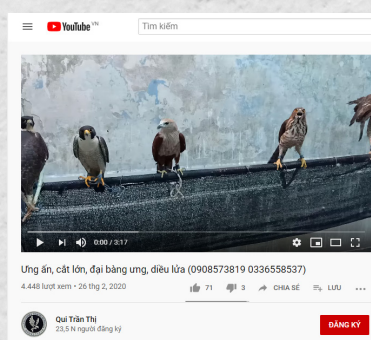
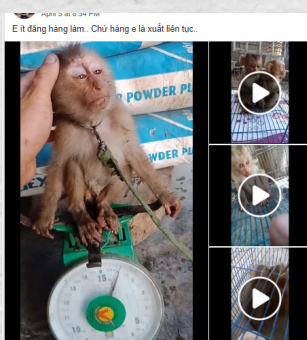
Hồ sơ vụ việc số 23510/ENV

Ngày 16/11/2021, Công an tỉnh Kon Tum đã xử phạt một đối tượng 86.250.000 đồng cho hành vi quảng cáo bán trái phép các cá thể, sản phẩm ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm. Hành vi vi phạm của đối tượng này bao gồm quảng cáo bán cá thể cây hương, khí đầu chó, kỳ đà mây, mèo báo, cây văn bắc và bộ phận, sản phẩm của các loài ĐVHD như đầu sơn dương, vuốt hổ, xương hổ, mật gấu, rượu ngâm tê tê, rượu ngâm rắn hổ mang trên Facebook.

Hồ sơ vụ việc số 15154/ENV

Ngày 30/10/2019, Phòng Cảnh sát Môi trường – Công an tỉnh Quảng Nam đã tiến hành kiểm tra nơi ở của một đối tượng chuyên buôn bán ĐVHD trực tuyến và chỉ phát hiện, tịch thu một nanh lợn rừng. Trước đó, đối tượng này đã bị phát hiện quảng cáo bán móng hổ, nanh hổ, móng gấu và các sản phẩm từ ngà voi trên các trang mạng xã hội. Do đó, cơ quan chức năng đã xử phạt đối tượng 70 triệu đồng cho hành vi quảng cáo trái phép các sản phẩm từ ĐVHD bị cấm.

Hồ sơ vụ việc số 13970/ENV

TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN (ENV)

Lĩnh vực hoạt động của ENV

Được thành lập năm 2000, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) là một trong những tổ chức đầu tiên tại Việt Nam chuyên sâu về lĩnh vực bảo tồn thiên nhiên và bảo vệ môi trường. ENV đấu tranh chống nạn buôn bán trái phép ĐVHD và hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức của cộng đồng về sự cần thiết phải bảo vệ thiên nhiên và các loài ĐVHD. Bằng các chiến lược mang tính sáng tạo và đổi mới, ENV mong muốn từng bước thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng, giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD. Bên cạnh đó, ENV cũng phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng nhằm tăng cường thể chế, chính sách và trực tiếp hỗ trợ các nỗ lực thực thi pháp luật trong công cuộc bảo vệ các loài ĐVHD đang bị đe dọa tại Việt Nam, trong khu vực và trên toàn thế giới.

Từ năm 2007, ENV tập trung vào ba lĩnh vực trọng tâm mang tính chiến lược nhằm ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép bao gồm:

- Phối hợp chặt chẽ với các nhà hoạch định chính sách để tăng cường thể chế, khắc phục các lỗ hổng pháp luật, phát triển các chính sách hiệu quả và thúc đẩy quá trình ra quyết định có liên quan tới vấn đề bảo vệ ĐVHD.
- Tăng cường thực thi pháp luật thông qua việc hỗ trợ trực tiếp các cơ quan chức năng và khuyến khích sự tham gia tích cực của cộng đồng cùng chung tay ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép.
- Giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD thông qua các chiến dịch dài hạn nhằm thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng.

Địa chỉ: Phòng 1701, Tòa nhà 17T5 Hoàng Đạo Thúy,
Thanh Xuân, Hà Nội
Điện thoại: (024) 6281 5424 **Fax:** (024) 6281 5423
Email: env@fpt.vn
Website: www.thiennhien.org

